

LIFE IP

NATUREMAN

Landmanden som naturforvalter

Jørgen Bidstrup
Projektleder
Naturstyrelsen

Strategien i Natureman

- Landmanden som naturforvalter – udvikle naturpleje til en rentabel driftsgren.
- Helhedsplanlægning i 39 delområder af de 11 Natura 2000-områder, hvor vi udnytter synergi mellem Natura 2000 planer, vandplaner, klimastrategi og udvikling i landdistrikterne

LIFE IP Natureman

11 Natura 2000-områder:

15: Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal

18: Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

22: Kielstrup Sø

30: Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals Ådal

32: Sønder Lem Vig og Geddal Strandenge

33: Tjele Langsø og Vinge Møllebæk

37: Rosborg Sø

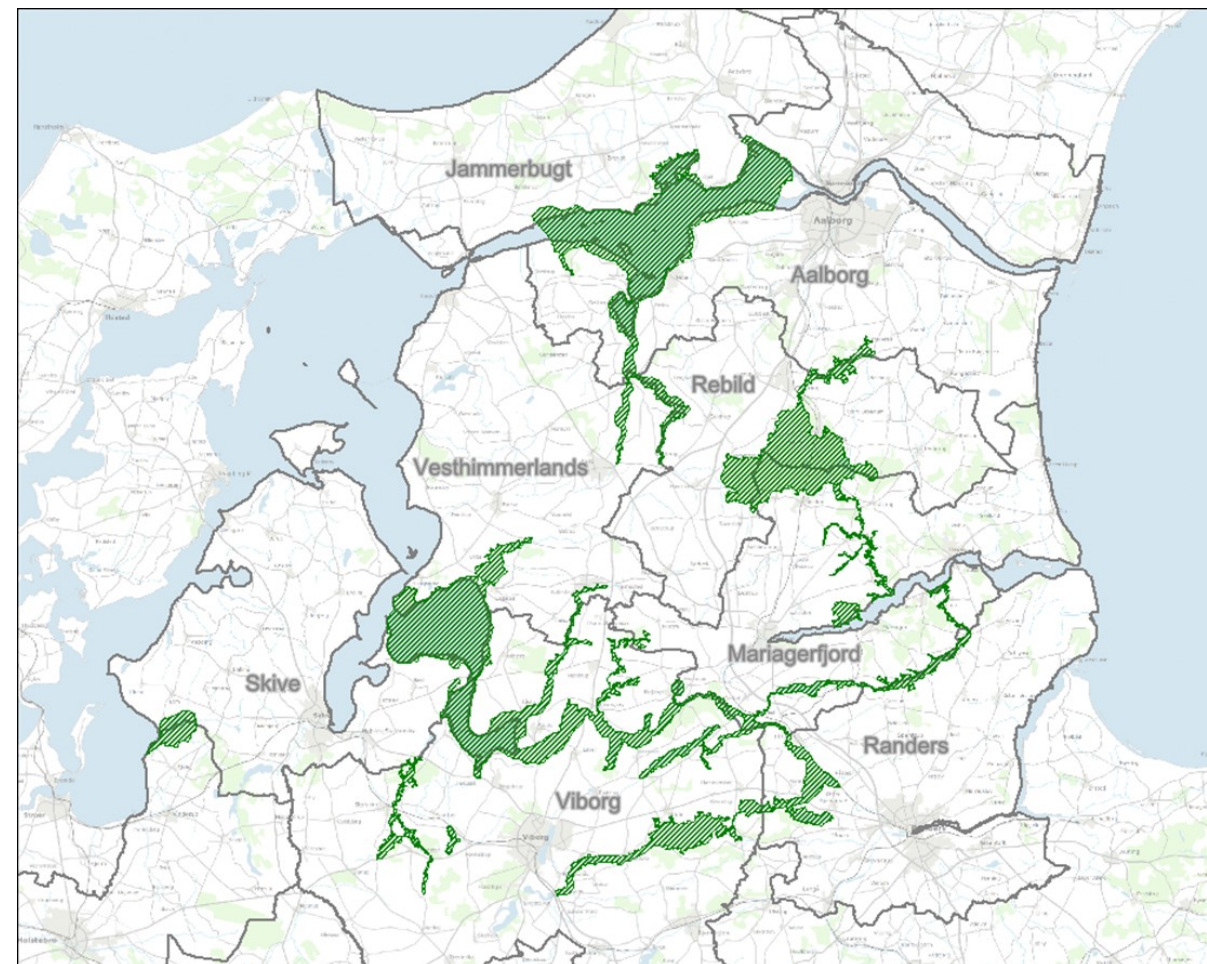
38: Bredsgård Sø

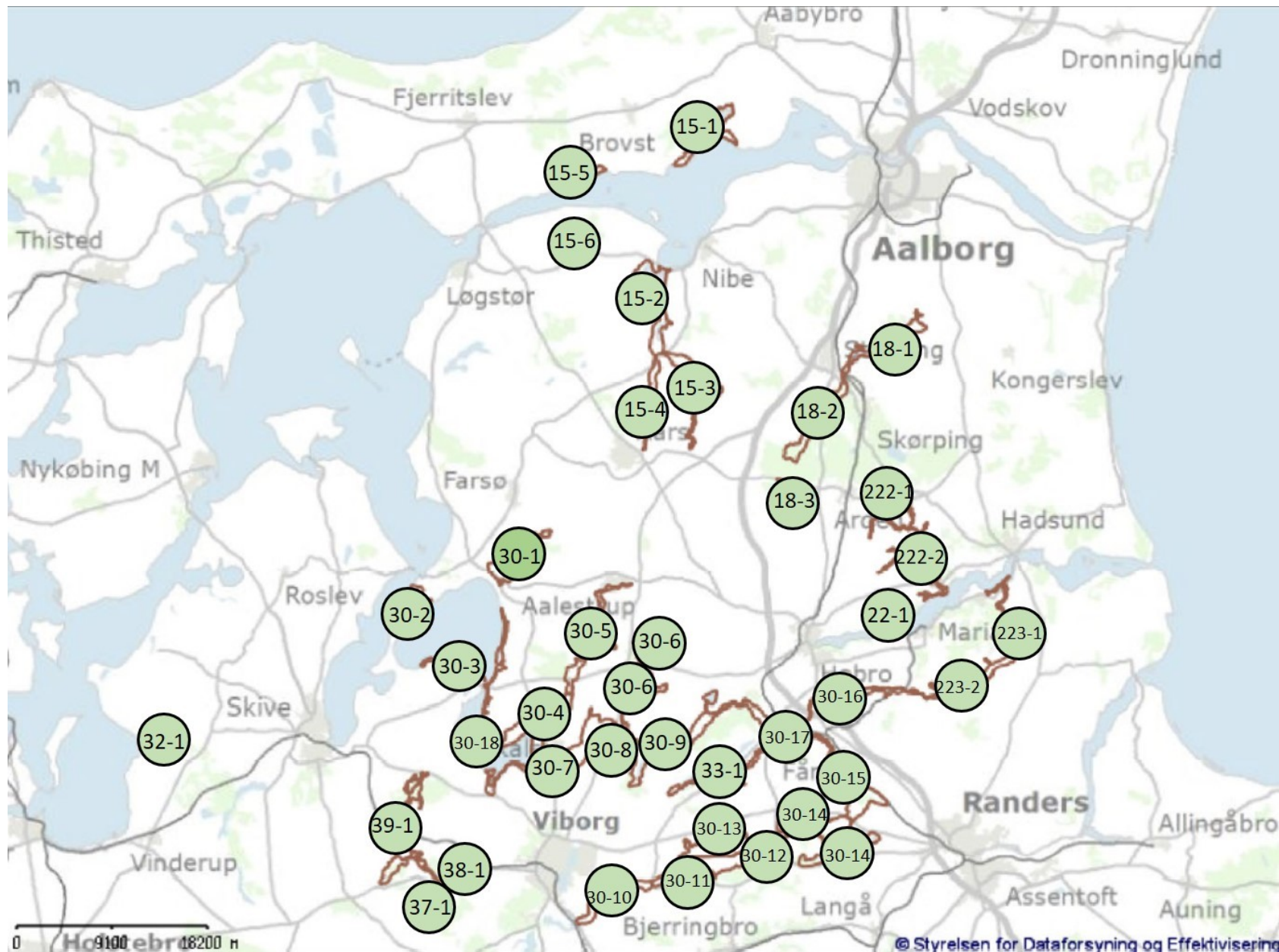
39: Mønsted og Daugbjerg Kalkgruber og Mønsted Ådal

222: Villestrup Ådal

223: Kastbjerg Ådal

Natur-type	Ha på landsplan	Ha i projekt-område	% i projekt-område
Kilder	360	187	52
Rigkær	2953	900	30
Overdrev	5886	712	12

Komplementære projekter

- 65 projekter - samlet bevilling på 411 mio. kr.
 - 19 forsknings- og udviklingsprojekter
 - 34 vådområde-, lavbunds og klimalavbundsprojekter
 - 10 projekter med konvertering af landbrug til natur
 - 2 projekter med publikumsfaciliteter
- 35 projekter er realiseret
 - 267 ha ændret hydrologi realiseret
 - 1726 ha ændret hydrologi under realisering
 - 2895 ha ændret hydrologi er under forundersøgelse
 - 1316 ha hvor arealer med landbrug konverteres til natur

Hvorfor høst af biomasse?

Skjern Enge – en våd ørkenvandring

For enge og moser har genopretningen været en ren fiasko. Her 10 år efter er de præget af artsfattig, næringsrig og kulturpræget eng- og mosevegetation uden særlig biodiversitetsværdi. Det gælder ikke kun planterne, men selvklart også den insektfauna, som er knyttet hertil. Problemet er overordnet, at der findes store mængder ophobede næringsstoffer (især fosfor) i jorden efter årtiers intensiv dyrkning, ligesom der tilføres ny næringsstoffer fra oplandet. Det har også bremset den naturlige engvegetation, at store arealer er udlagt med kulturgræsser efter ophørt dyrkning. Uden fjernelse af næringsstofferne og genskabelse af en naturlig dynamik med græsning, naturligt høj grundvandsstand uden afvanding, oversvømmelser, saltvandindbrud, erosion og sedimentation kan der ikke frigøres plads til ny arter i konkurrence med de nuværende robuste alt dominerende arter.

RASMUS EJRNÆS, PETER WIND, BETTINA
NYGAARD, RIKKE REISNER HANSEN &
ANNETTE BAATTRUP-PEDERSEN

Hvorfor høst af biomasse?

Uden græsning udkonkurreres lyskrævende arter

Foto: Lasse Werling

Hvorfor høst af biomasse?

Natur

- Forhindrer tilgroning
- Giver plads og lys til lave urter
- Øger insektfauna
- Lav vegetation øger tilgængelighed for især engfugle
- Fjerner næringsstoffer
- Effektiv plejemetode før etablering af græsning

Vandmiljø

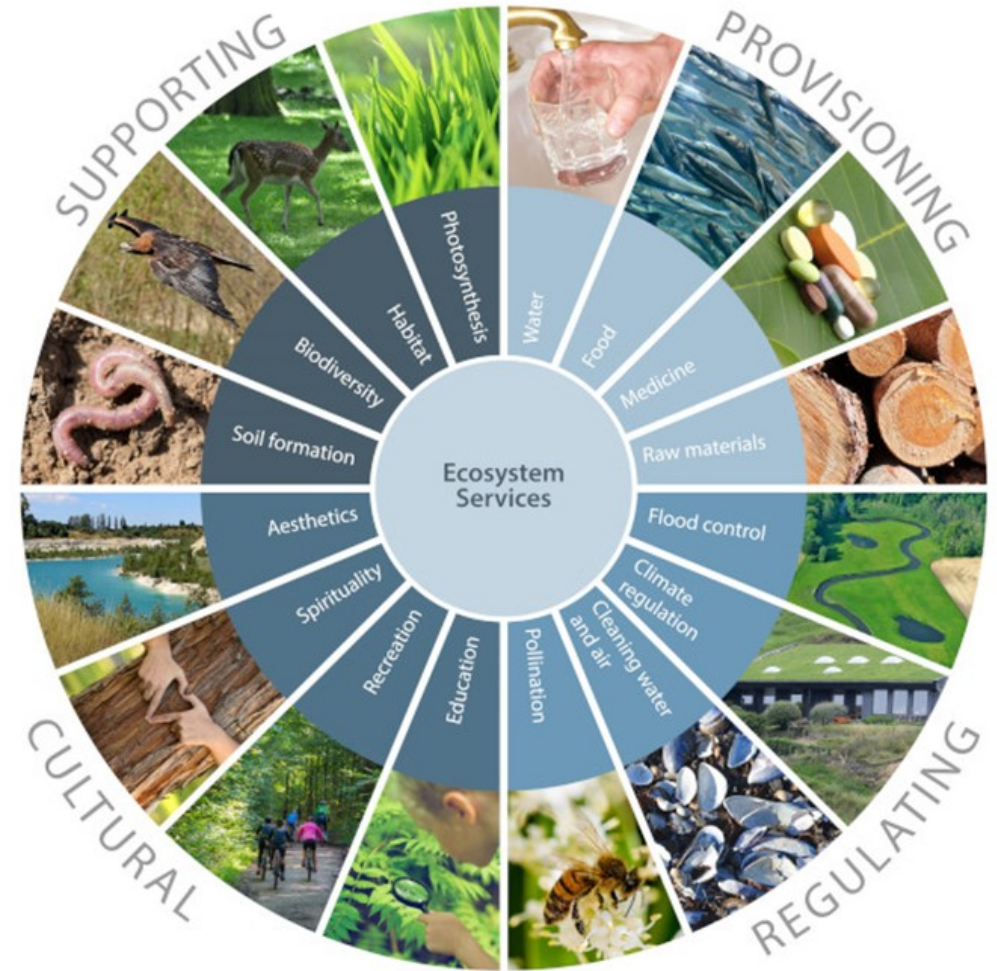
- Mindsker udvaskning til vandmiljøet
- Samspil mellem åen og ådalene
- Øget biodiversitet i vandmiljøet

Landbrug

- Flytter næringsstoffer op på højjorden
- Fremadrettet drift af ådalene
- Opfyldelse af klima og miljømål

Klima

- Reduktion af CO₂ fra lavbundsarealer
- Reduktion af udledning af metan og lattergas
- Grøn energi

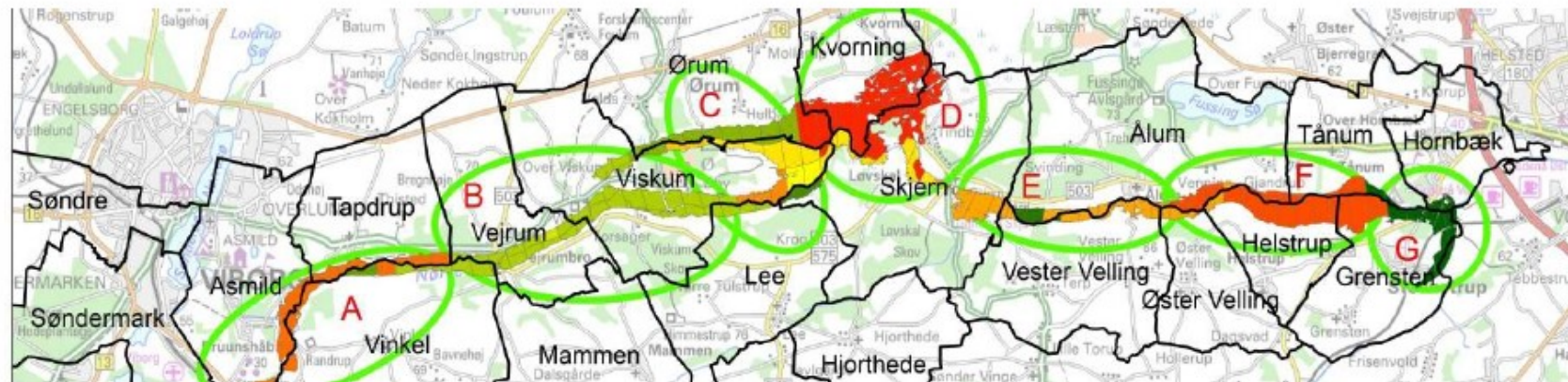

Interviewundersøgelse Nørreådalens 2019

Interviewundersøgelse Nørreådalene 2019

Alle ejendomme med vedv. græs i Natura 2000 i % ▼	Vinkel (N=22)	Tapdrup (N=13)	Vejrum-bro (N=10)	Ø (N=15)	Mollerup/Hulkær (N=27)	Kvorning (N=13)	Alle områder
Interesse i afgræsning af andres arealer	5	17	8	14	6	20	11
Interesse i at egne arealer afgræsses af andres dyr	55	54	75	40	48	62	55
Interesse i fællesgræsning	64	69	78	47	63	69	64

Interviewundersøgelse Nørreådal 2019

Landmændenes interesser i forskellige forvaltningstiltag

Ejernes interesse i div. tiltag ▼	Vinkel	Tapdrup	Vejrum- bro	Ø	Mollerup/ Hulkær	Kvorning	I alt
Biomassehøst	58	53	69	56	74	69	63
For ejendomme med opgivne arealer: Interesse i hegning/græsning	58	64	79	21	55	77	58
For ejendomme tilgroede arealer: interesse i rydning	88	83	70	88	89	100	85
Interesse i vådområde	52	53	73	50	75	69	62